

Nr 453.

Av herr Ohlin m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 66, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 66 föreslås att lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete i dess nuvarande lydelse skall erhålla förlängd giltighet till och med den 30 juni 1951. Propositionen redogör för de lättnader i fråga om byggnadstillstånd, som ägt rum under sista tiden. Sålunda anföres bland annat, att reparations- och förbättringsarbete å en- och tvåfamiljsbostadshus får med vissa undantag utföras utan att byggnadstillstånd behöver sökas. Denna och övriga i propositionen föreskrivna lättnader avse bland annat i stor utsträckning arbeten, som tidigare fingo utföras utan byggnadstillstånd med anlitande av endast hemmavarande familjemedlemmars arbetskraft (den s. k. familjebyggarregeln). Departementschefen vänder sig emot ett generellt återinförande av denna regel. Kontrollmöjligheterna anses vara otillräckliga. En bestämmelse av denna art skulle kunna leda till att mindre viktiga byggnader bleve uppförda medan andra mera angelägna på grund av det allmänna tillståndstvånget finge anstå.

Vi äro överens med departementschefen om att ett generellt återinförande av familjebyggarregeln icke nu torde vara lämplig. Men en ytterligare uppmjukning av nu gällande bestämmelser synes kunna och böra äga rum. Tillståndstvång är enligt vår mening ej erforderligt för schaktnings-, sprängnings- och planeringsarbeten samt gjutning m. m. av grund för en- och tvåfamiljshus, under förutsättning att endast familjemedlemmar deltaga i arbetet. Det har väckt åtskillig irritation, att personer, som avse att bebygga en tomt, inte få förbereda själva bygget på här ifrågasatt sätt. Tidigare kunde med visst skäl sägas, att då rådande brist på cement motiverade tillståndstvång vid gjutningsarbete. Nu föreligger det ingen sådan brist, varför detta skäl bortfallit. Då man ej i onödan bör inskränka rörelsefriheten på detta område, förorda vi ovan angivna uppmjukning av bestämmelserna.

I ett annat avsnitt av propositionen upptages till behandling frågan om storleken av byggnads- och anläggningsverksamheten för år 1950. Tillståndsbudgeten för nämnda år beräknas bli 2 060 milj. kronor mot ca 1 860 milj. kronor under föregående år. Chefen för finansdepartementet anser ej, att utrymme finnes för en ytterligare ökning av investeringarna. Vi dela ej denna mening. Enligt nationalbudgeten kan varutillgången under 1950 väntas förslå för täckande av beräknade behov och dessutom medge en ökning

av lagerhållningen i landet med 300 milj. kronor. En så stor lagerökning finna vi onödig. Däremot är det angeläget, att alla möjligheter till ökning av byggnadsverksamheten tillvaratagas. Vi föreslå därför en ökning av tillståndsbudgeten med 100 milj. kronor. Vi förutsätta därvid, att större delen av detta belopp användes till bostadsbyggen samt en väsentlig del för sjuk- och hälsovården och skolväsendets behov. Starka skäl tala också för en mindre ökning av kvoten för byggnader för religiösa ändamål, vilka byggnader under senare år starkt begränsats. Vi förutsätta, att fördelningen till olika ändamål slutgiltigt fastställs av byggnadsberedningen.

I samband med fördelningen av byggnadstillstånd för bostadsändamål är det alltjämt av vikt, att Kungl. Maj:t och vederbörande myndigheter ha sin uppmärksamhet riktad på den stora betydelsen av att fri konkurrens mellan olika företagsformer på detta område kan upprätthållas. Som i motioner från folkpartihåll vid föregående riksdag framhölls har utvecklingen för många orter gått i riktning mot en monopolisering av den tilldelade bostadskvoten för de kommunala bostadsföretagens räkning. Detta kan icke vara till fördel för effektiviteten i bostadsproduktionen.

Med stöd av vad här ovan anföres hemställs,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 66 måtte göra ett uttalande i den riktning, som här har anförts.

Stockholm den 28 februari 1950.

Bertil Ohlin.

Wald. Svensson.

Per A. Johnsson

O. E. Sandberg.

i Kastanjegården.

Bertil von Friesen.

O. Malmberg,

Gust. Mosesson.

Skövde.